

Педагогикалық кәсіп пен іс-әрекеттің жалпы сипаттамасы

Педагогикалық мамандықтың пайда болуы және қалыптасуы

- ❑ Ежелгі Вавилонда, Египетте, Сирияда мұғалімдер ең алдымен жрецы болды.
- ❑ Ежелгі Грецияда – мұғалімдер өте ақылды, талантты азаматтардан алынды: педономдар, педотрибтар, дидаскалдар, педагогтар.
- ❑ Ежелгі Римде император мұғалім ретінде мемлекеттік лауазымдағы адамдарды, ғылымды жақсы білген, саяхатшыларды, көп көргендерді қойды, яғни бұндай адамдар басқа халықтың тілін, салт-дәстүрін білетін адамдар.
- ❑ Ежелгі Қытай жазбаларында біздің эрамызға дейінгі XX ғасырларда елде халық ағарту ісімен айналысатын министрлік болғаны айтылады.

**Педагог мамандығының негізгі міндеті –
қоғамдық мақсатты түсініп, басқа
адамдардың күш-жігерін сол мақсатқа
жетуге бағыттау.**

**Педагогикалық мамандықтың
ерекшелігі ол гуманистік, ұжымдық
және шығармашылық
сипаттамалардан тұрады**

XX ғасырдың 50-70 жылдарындағы көптеген ғылыми-педагогикалық зерттеулер мұғалім мамандығының қыр-сырын, педагогикалық іс-әрекет ерекшеліктерін жан-жақты талдауға бағытталады:

- 1. педагогикалық іс-әрекет кұрылымы (Н.В: Кузьмина, А.И.Щербаков т.б.);**
- 2. педагогикалық техника (Ю.П.Азаров т.б.);**
- 3. мұғалім профессиограммасы (С.А. Сластенин, О.А.Абдуллина т.б.)**

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ІС-ӘРЕКЕТ –
педагогикалық процесте жас
ұрпақты оқытып, тәрбиелеп,
дамытуға, өздерін өздері іске асыруға
және еркін шығармашылық
тұрғыдан өздерін таныта алуларына
қолайлы жағдай жасауға
бағытталған кәсіби іс-әрекет.

Педагогикалық іс-әрекеттің субъектісі – МҰҒАЛІМ.

Педагогикалық іс-әрекеттің негізгі ерекшеліктері:

- 1. Мақсаты қоғам мақсатымен анықталады.**
- 2. Басқа іс-әрекеттерді басқаруға бағытталған іс-әрекет.**
- 3. Іс-әрекет субъект – субъектілік және субъект-объектілік сипатта болады.**
- 4. Тұлғаның дамуы мен қалыптасуы бойынша жүргізілетін педагогикалық қарым-қатынастың нәтижелері болашықта ғана айқындалады.**

**Мұғалімнің кәсіби маңызды қасиеттерін
зерттеумен айналысқан педагогтар:**

**А.К.Маркова,
Л.М.Митина,
Н.В.Кузьмина,
В.П.Симонов,
К.Д.Успанов,
А.А.Молдажанова т.б.**

Мұғалімнің кәсіби негізгі қасиеттеріне мыналар жатады:

- *оқушыларға деген сүйіспеншілігі,
- *педагогикалық процесті жүйелі жүргізе алуы,
- *бақылағыштылығы,
- *педагогикалық құбылыстарға талдау жасай алуы,
- *педагогикалық ойлаудың қалыптасуы,
- *қарым-қатынас жасай алуы,
- *ұжымшылдығы,
- *шығармашылығы

Н.В.Кузьмина бойынша педагогикалық іс- әрекет дәрежесі

I (минималды) репродуктивті; педагог өз білгенін өзгелерге айтып бере алады; *продуктивті емес.*

II (төмен) бейімделуші; педагог өз хабарламасын аудитория ерекшелігіне бейімдей алады; *аз продуктивті.*

III (орташа) локальді модельдеуші; педагог оқушыларды курстың әр бөлімдері бойынша білімге, дағдыларға, іскерліктерге үйрету стратегияларына ие (яғни, педагогикалық мақсат қою, іздестіру нәтижесі бойынша өзіне жауап беру және оқушыларды оқу- танымдық іс- әрекетке бірітіндеп енгізу); *орташа продуктивті.*

IV (жогары) – оқушылардың жүйелі модельдеуші білімдері; педагог жалпы пән бойынша оқушылардың дағдылар, іскерліктер ізденісіндегі білімдер жүйесін қалыптастыру стратегиясын меңгерген; *продуктивті.*

V (ең жогары) – оқушылардың жүйелі модельдеуші іс- әрекеттері мен мінез- құлықтары; педагог өз пәнін оқушы тұлғасын қалыптастыру, оның өзін- өзі тәрбиелеу, өзін- өзі оқыту, өзін- өзі дамыту қажеттіліктерін қалыптастыру құралына айналдыру стратегиясын меңгерген; *жогары продуктивті.*

Педагогикалық іс- әрекет тәсілдері:

- ✓ түсіндіру;
- ✓ көрсету (иллюстрация);
- ✓ оқушылармен бірігіп атқарылатын жұмыс;
- ✓ оқушы тәжірибесі;
- ✓ тренингтер

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ІС- ӘРЕКЕТ НӘТИЖЕСІ

**Педагогикалық іс-әрекеттің негізгі
мақсатының орындалуы ретінде
оқушының тұлғалық, интеллектуалдық
дамуы, оны тұлға ретінде, іс- әрекет
субъектісі ретінде жетілуі, қалыптасуы.**

Қазіргі заман мұғалімі қызметіндегі ең басты ерекшеліктердің бірі – жастарға рухани тұрғыдан ықпал жасауды нығайту, сол арқылы еліміздің нағыз белсенді азаматтарын, еңбеккерлерін, Отан қорғаушыларын тәрбиелеп шығару.

